

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an 180 Lei
Pe jumătate 90 Lei
In America pe an 2 dolari.

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIAREA POPORULUI“, Blaș, Jud. Târnava-mică
Director: ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrația și se plătesc: un șir mărunț odată 5 Lei a doua și a treia oră 4 Lei.

Să punem umărul cu toții!

Să stăm într'ajutorul d-lui Maniu, să-și poată îndeplini toate gândurile bune, pe cari le are pentru întărirea și fericirea țării

Au trecut alegerile, au trecut frământările. Țara are guvern legiuit, are parlament, chemat să vindece toate rănile și durerile trecutului. A sosit timpul, ca toți fiii acestei țări binecuvântate de Dumnezeu, să lase la o parte măruntele neînțelegeri și supărări de de până acum, și să alerge într'ajutorul celor ce din încrederea Inaltei Regențe și-au luat sarcina și răspunderea, să ducă țara la mai mult bine decât am avut până acum.

In deosebi trebuie să smuțească toți cărcotașii, toți hulitorii, cari ponegresc sâta cea nouă, când nici n'au avut încă vreme să-o vadă cum cerne și cum își îndeplinește chemarea. Acum nu este vremea cărcotelilor și-a vorbelor de clacă, ci a muncii tuturor pentru binele obștesc.

Și cum pot ajuta toți fiii acestei țări munca de ridicare la o viață mai bună, mai fericită? Unde trebuie să punem umărul cu toții, ca scumpa noastră patrie să înainteze, să se întărească?

Intâi și intâi de toate, dând d-lui Maniu aceeaș încrede, pe care i-am dovedit-o, când i-am dat voturile, ca să ajungă acolo, unde se găsește! Să nu fim „puțini credincioși“ la cea dintâi suflare de vânt, la cea dintâi vorbă de de uliță, pe care o auzim, ci să avem convingerea deplină, că acela, care s'a războit cu Tisza și cu Apponyi pentru drepturile poporului, nu-și va minți trecutul său și nu-și va face numele de ocară, chiar acum, când Inalta Regență și voința poporului i-a dat în seamă țara scumpă inimii și sufletului său.

Jurământul pe care l-a făcut d. Maniu dimpreună cu toți ceilalți miniștri în fața stemei și a steagurilor țării, este destulă cheazășie, că guvernul are cea mai adâncă și mai deplină năzuire de-a face numai bine pentru țară. Prin urmare, să fim cu îngăduință și să așteptăm, să vedem noua cărmuire la lucru, să vedem roadele năzuinței sale spre mai bine.

S'a lătit vestea, că noul guvern a și venit cu dări și cu poveri nouă. Adevărat că unele dări s'au urcat încâtva față de trecut, însă cine-i de vină, dacă noul ministru de finanțe trebuie să plă-

tească și datorile pe cari le-au făcut cărmuirile trecute? Asta însemnează cam așa, că d-ta vere Tomo, ori d-ta, cumetre Grigore, ai chicat într'o moștenire de pământ, de moșie, dela vre-o rubedenie oarecare. Și iosagul moștenit are înscrise la foaia funduară niște poveri mai vechi, niște datorii. Oare, d-ta nu te încătărămbezi cum poți mai bine, un an doi, ca să ștergi poverile de pe pământul moștenit? Nu?

Așa și guvernul d-lui Maniu. A luat moștenirea încurcată cu multe poveri și acum trebuie să se silească, un an doi, ca s'o descurce. Deficitele țării din anul trecut trebuiesc acoperite, iar d. ministru de unde să facă bani? Din unele dări urcate, cari să nu apese prea mult pe cei săraci și nevoiași.

Că s'au pus dări nouă pe automobile, sau pe căruțele fără cai? Să fie sănătoși cei cari le au, că precum le-au cumpărat, le-or putea și povățui cu dări.

S'au pus dări nouă pe băuturi? Asta-i adevărat, însă dările celea mari s'au pus pe șampanie și pe „rozolișuri“, de cari beau numai bogătoii. Iar dacă s'a pus ceva puțin de tot și pe rachiul nostru, vom bea mai puțin un an doi și nu ne-o fi spre pagubă!

Ș'apoi mai este o vorbă, una și bună. Plătim bucuroși dări mai mari, numai să avem rosturi, să câștigăm banii mai ușor. De unde avem, dăm și pentru țară mai mult. Din punga plină dai și mai rămâne. Iar noul guvern s'a și îngrijit ca poporul să ajungă mai ușor la izvoare de venit și de câștig. Delegația economică a ministerului are gata planul *ușurării exportului*, prin care vitele și produsele noastre vor crește la preț, iar oamenii la bani și la câștig.

Prin urmare, silindu-ne cu toții să sporim venitele țării prin celea câteva dări ridicate (la unele mărunțșuri), țara ne va ușura într'alt chip și lucrurile vor merge mai bine. Un car răsturnat, numai cu osteneală și cu trudă se pune iarăși în picioare. Iar carul țării noastre, mai ales cel cu banii și cu finanțele, de câteori n'a fost răsturnat până acuma?

Și așa-i în toate privințele, nu numai în treaba cu banii și cu poverile,

Dacă vrem ca țara să meargă mai bine de cum a mers, trebuie să punem toți umărul, să-i scoatem carul din glod și din hârtoape. Iar binele se va cunoaște colo mai încolo, dupăce vom trece măcar celea mai mari dintre hopurile moștenite. Așa îmi dau eu socoteala.

Vasile Târnavean.

Noul vicar dela Năsăud

In urma morții vicarului Ion Născuțiu, Ilustritatea Sa Episcopul dela Gherla Dr. Iuliu Hossu, a numit un nou vicar, în persoana binecunoscutului profesor dela Academia teologică din Gherla: *Dr. Tit Mălaiu*. Intreg Năsăudul, vechiu oraș cu mare trecut românesc, a primit cu bucurie această numire, în credința, că o nouă viață sufletească va începe în Vicariatul Rodnei.

Noul vicar i-s'a făcut o primire cum nu s'a mai văzut în orașul nostru. De dimineață încă, toate școlile precum și un frumos banderiu de călăreți au ieșit întru întâmpinarea Rev. vicar Dr. Tit Mălaiu.

Un alai nemaivăzut s'a format apoi, în vremece, în sunetul muzicii cu trompete a pompierilor voluntari, cu toții am înaintat spre lăcașul Domnului, unde s'a făcut instalarea.

Cu noul vicar ținutul frumos al Văii Someșului-Mare, câștigă nu numai un om învâțat și priceput în treburile bisericăști, dar și un vrednic urmaș al vechilor vicari, cari au luptat cu îndărăjire pentru păstrarea credinței și a limbei românești pe aceste plaiuri cutropite de străini.

Sărbătoarea Nașterii Domnului nostru Isus Hristos a fost în anul acesta mai pompoasă, mai frumos sărbătorită, căci noul vicar a împrăștiat pretutindenți sămânța adevărului veșnic prin vorbele-i frumoase și cumpănite, cum rar se mai aud.

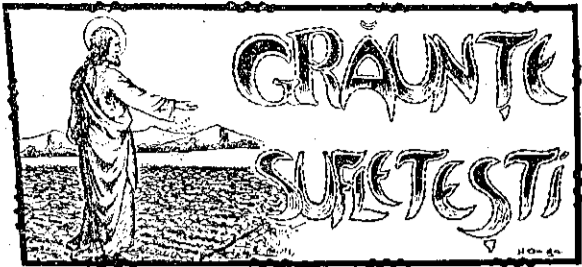
Și prin aceste predici înălțătoare, cari au fost ascultate cu mult nesăț de către toți locuitorii Năsăudului, cari nu mai încăpeau în spațioasa biserică, Nașterea Domnului a fost sărbătorită cu mai multă credință. Intru adevăr s'a născut Fiul lui Dumnezeu în sufletul fiecărui credincios.

Pe lângă acestea Rev. vicar a mai organizat înainte de sărbători „misiuni sfinte“ la cari a participat multă lume, ascultând înțeleptele învățăături.

Credincioșii sf. biserici, adânc recunoscători Rev. vicar, și creștinii gr.-cat. din Vicariatul Rodnei urează bun venit noului vicar și-i păstrează toată încrederea.

Dumnezeu să ni-l țină întru mulți ani!.

Octavian Ruleanu,
student universitar.

Evanghelia sărbătorii

24 Ianuarie

La oricare sărbătoare națională

Evanghelia de Sămbătă din săptămâna a XII-a după Rusalii. Mateiu 22, 15-22.

15. In vremea aceea sfat au făcut Fariseii asupra lui Isus, ca să-l prinză pe el în cuvânt.

16. Și au trimis la el pe ucenicii lor cu Irodianii, zicând: „învățătorule, știm că drept ești și calea lui Dumnezeu întru dreptate înveți, și nu te grijești de nimeni, căci nu cauți la fața oamenilor.

17. Deci spune-ne nouă, ce ți-se pare, cade-se a da dajde împăratului, au ba?”

18. Iară Isus, cunoscând viclesugul lor, a zis: „ce mă ispitiți fățarnicilor?”

19. Arătați-mi banul cel de dajde!” Iară ei au adus lui un ban.

20. Și a zis lor: „al cui este chipul acesta și scriptura de pe el?”

21. Zis-au lui: „al împăratului”. Atunci a zis lor: „dați dar ce sunt ale împăratului împăratului, și cele ce sunt ale lui Dumnezeu lui Dumnezeu”.

22. Și, auzind, s'au mirat, și, lăsându-l pe el, s'au dus.

* * *

15. Fariseii bine vedeau că n'au cu ce-l acuza pe Isus înaintea sinedriului, și cu atât mai puțin înaintea dirigătorului roman, de aceea au făcut sfat asupra lui, ca să-l prinză pe el în cuvânt, adecă să-i pună întrebări de acelea, la cari dacă Isus ar răspunde într-o formă, s'ar face vinovat înaintea poporului evreesc, iar dacă ar răspunde în altă formă, l-ar putea acuza înaintea dirigătorului roman.

16. In ura lor cea mare fariseii nu s'au sfiiț să se întovărășească nici cu Irodianii, un partid politic, foarte mare dușman al lor. Fariseii nu putea să întreprindă în Galileia, țara lui Irod Antipa, nimica împotriva lui Isus, fără de învoirea lui Irod. De aceea au socotit să cheme într'ajutor pe Evreii Irodiani, cari aveau trecere la curtea lui Irod Antipa și erau, cel puțin la părere, prietini cu Romanii, întrucât familia lui Irod primise dela Romani stăpânia peste Evrei.

Agrăirea și-o încep cu o fățarnicie, spunând: Știm că grăiești numai adevărul și areți calea pe care a satorit-o Dumnezeu, calea poruncilor lui, și, în vreme ce faci aceasta, nu te poate îndupleca nici frica de oameni, nici vaza și puterea vreunui, fie acela chiar și împăratul, ca să schimbi, strămbi ori retaci adevărul.

17. In cartea a cincia a lui Moise s'a zis fiilor lui Israil: „să nu pui peste tine împărat de alt neam”. (17, 15) Fariseii socoteau deci că este lucru nevrednic a plăti unui străin dare. Dară, fiind dușmani de moarte ai lui Isus, au pus la o parte sumeția lor națională și au recunoscut că se cade a da dajde împăratului. Dacă Isus ar fi răspuns cu „da”, l-ar

fi părît poporului și sinedriului, fiindcă nu împlinește porunca din cartea V, lui Moise. Dacă însă ar fi răspuns cu „nu”, l-ar fi părît dirigătorului, ca pe unul care răsvrătește poporul împotriva împăratului.

18. Isus însă observă numai decât răutatea lor și adeverește cuvintele lor, că adecă nu se grijește de nimeni, nu bagă seamă de nimeni, și nu caută la fața oamenilor, și-i numește fățarnici.

19. Cere deci dela ei un ban, un denar, care era banul recunoscut în întreagă împărăția romană și care trebuiau să-l plătească în dare și Evreii. Aducându-i un denar, Isus le pune întrebarea dela stih 20.

21. Prin răspunsul pe care l-au dat ucenicii fariseilor și Irodianii ei își taie creanga de sub picioare, pentrucă în loc să-l prindă ei pe Isus în cuvinte, îi prinde pe ei Isus. Faptul că ei folosiau bani romani adecă dovedea că și ei recunoșteau îndreptățirea stăpâniei romane și prin urmare erau datori să plătească împăratului dare. Dupăce dară ei au recunoscut stăpânia împăratului roman, dupăcum au recunoscut-o și mai târziu înaintea lui Pilat: „nu avem împărat ci numai pe Cezarul” (Ioan 19, 15), Isus le spune să dea dară împăratului cele ce dânsul pe dreptul cere dela ei, dară de altă parte să nu dea uitării că au datorințe și față de Dumnezeu, și că acestea sunt mai pe sus, și că prin urmare „trebuie a asculta pe Dumnezeu mai mult decât pe oameni” (Fapte 5, 29).

* * *

Precum avem două lumi pe cer, soarele și luna, cari luminează în diferite timpuri, tot așa avem aici pe pământ și două superiorități, doi poruncitori, una sufletească și alta trupească sau lumească. Cea sufletească este asemenea soarelui, mai măreață, fiindcă-l conduce pe om spre țănta sa veșnică, spre raiu, pe când cea lumească nu are în vedere decât binele trupesc, pământesc și trecător al supușilor. Dacă sufletul este mai nobil decât trupul, atunci și superioritatea sufletească, adecă aceea care se îngrijește de binele nostru sufletesc, este mai nobilă decât aceea, care se îngrijește numai de binele trupului. Cu toate că amândouă aceste puteri au scopuri diferite, ele se întregesc împreună și sunt asemenea celor doi heruvimi, cari acoperea cu aripele lor cortul mărturie.

Amândouă aceste superiorități își au terenul lor propriu, și amândouă sunt neatârnoare deolaltă pe terenul lor propriu. Amândouă sunt ca și încercuite cu câte un cerc, înlăuntrul căruia pot să lucreze neatârnoare una de alta. Amândouă sunt în cercul lor de activitate suverane, și chiar de aceea în cercul lor propriu de activitate nici biserica nu este supusă statului, și nici statul bisericii.

Datorința noastră este, să ne împlinim deci datorințele atât față de una cât și față de cealaltă; iar datorințele noastre față de superiorii bisericești și lumești sunt asemănătoare cu datorințele noastre față de Dumnezeu, adecă trebuie să le fim ascultători, credincioși, să-i stimăm și să-i ajutăm. Când aceste două superiorități și-ar contrazice, noi creștinii trebuie să urmărim porunca lui Dumnezeu, care zice: „trebuie a sculta pe Dumnezeu mai mult decât pe oameni”.

Ca să nu s'ajungă însă la un astfel de conflict, trebuie să băgăm bine de seamă, cu cine votăm atât la alegerile parlamentare cât și la cele comunale. Un creștin bun și adevărat se interesează, ce fel de om este candidatul de deputat, de senator ori de primar, și dacă-l știe dușman al bisericii sale, nu-l votează. A vota cu un dușman al bisericii înseamnă a-ți omorî și nimici tu însuși biserica ta. Și să nu

zică nimenea, că un vot nu numără. Dacă nu numără pe pământ, numără pe lumea cealaltă, unde Dumnezeu te va judeca și dupăcum ți-ai dat votul.

Iuliu Maior.

Petrecerea teatrală a Reuniunii meseriașilor români din Năsăud

A doua zi de Crăciun „Reuniunea meseriașilor” din Năsăud a aranjat o mare petrecere teatrală în sala de gimnastică a liceului „G. Coșbuc”.

Cititorii gazetei noastre, cred că își aduc aminte de cealaltă petrecere de astă toamnă, ce au făcut-o meseriașii români. Scopul e acelaș ca și în trecut. Să-și facă ei un drapel frumos care să reamintească de luptele din trecut ale acestei reuniuni cu stăpânirea austro-ungară.

Condusă de d. Vasile Bichigean directorul liceului și de d. M. Cantor, președintele ei, această reuniune a prosperat mult.

Petrecerea aceasta a reușit peste așteptări. S'a încasat destul de bine deoarece și sătenii noștri au participat într'un număr mare de tot. Putem vedea dar aici un început de legături trainice între pătura țărănească și între meseriași și inteligență.

D. prof. A. I. Butaș dela liceu, i-a învățat câteva coruri de o mare frumusețe. Sătenii noștri au rămas foarte mulțumiți. S'a jucat și o piesă de I. Vulcan „Ruga dela Chisetu”, o comedie cu adânc caracter religios educativ. A jucat bine dșoara E. Hartig precum și dnii I. Oprea, I. Catarig, L. Acu și alții. Cu un cuvânt toți. Un dialog predat de d-ra E. Hartig și L. Acu iarăș a reușit de minune. Bine reușite au fost și declamările.

Intreg publicul a rămas mulțumit de această producțiune dar mai cu seamă țărani noștri, cari au avut de sărbătorile Crăciunului câteva clipe de mare desfătare sufletească.

Correspondent.

Serbarea lui „Moș Crăciun”

la Școala primară de stat din Măcriște

Este obiceiul, că înainte de Crăciun, toți părinții își îndeamnă copiii să fie cuminți, căci altfel Moș Crăciun nu le va aduce nimica în noaptea Crăciunului.

De multeori, seara, lângă căldura din vatră, suntem năpădiți de copii cu tot felul de întrebări asupra Crăciunului, care, — după părerea lor, — întârzie să sosească și atunci suntem siliți a spune tot felul de povești pentru a astâmpăra curiozitatea copiilor.

Și în Noaptea Sfântă fiecare ne silim să producem o bucurie copiilor noștri prin câte un dar care, bineînțeles, sosește dela inger sau dela Moș Crăciun.

Acesta este un obicei cât se poate de frumos și cu ajutorul lui putem să deprindem pe copiii la multe lucruri frumoase, mai ales că ei cred în aceste povești de Crăciun.

Insă nu toți copiii se bucură la fel în noaptea Crăciunului. Sunt oameni sărmani cari abia au cu ce trăi și, pentru aceștia și pentru copiii lor, Crăciunul aduce mai mult plâns decât voe bună.

Drept aceea, subsemnatul și cu Dșoara Eugenia Ostatea, ca învățători, ne-am gândit să facem ceva, să mângăem pușin și pe acești nenorociți. Și dacă dăm acest lucru la lume, nu-l facem spre a ne mândri, ci spre a mulțumi tuturor acelora, cari ne-au dat ajutor, să facem bucurie copiilor lipsiți. Ne-au sprijinit cu toată dragostea Domnii: Aug. Blășianu, adm. fermei cu 1350 Lei, N. Popescu, proprietar 1000 Lei, Aug. Vesselovsky, notar 370 Lei, Tr. Cionfi 160 Lei, Gheza Marton, contabil 100 Lei, Eugenia Ostatea 100 Lei, Pop Nicolae, inv. pens. 50 Lei, Dna Floarea Meseșanu 50 Lei, Burdaș Florian 20 Lei, Metrașca Mitru 20 Lei, Lt. Mociunski 20 Lei, Olteanu 10 Lei, Taloș 15 Lei, Cooperativa 1 kg. bomboane, Gros Iosif 1 kg. bomboane.

Din suma adunată, am cumpărat: 7 perechi pantaloni, 8 marame, 3 rochițe, 5 perechi ciorapi, 6 căciulițe, 6 perechi opinci, 7 cărți de rugăciuni, 3 de povești, 200 turte, vre-o 5 kg. de bomboane, un pom de Crăciun, precum și alte lucruri cari ne scapă.

Astfel în ziua de 23 Decembrie în sala arhiplină a școlii, de față fiind toți copiii de școală precum și părinții, și ca oaspeți Dna și Dl Blășianu, Dl notar Aug. Vesselovsky, Dl protopop Emil Ostatea, Dl G. A. Marton, Dl Y. Cherecheș, am serbat sosirea lui Moș Crăciun, între colinzi și poezii cari de cari mai frumoase spuse de elevii școlii.

Moș Crăciun în adevăr n'a uitat să sosească și avea un desag mare în spinare, plin cu tot felul de lucruri încât abia venia. Și-a început a scoate din sacul său fermecat tot felul și pentru fiecare copil cât ceva. Fiecare copil aștepta cu nerăbdare ca Moș Crăciun să-l strige și să-i deie ceva.

Iși era mai mare dragul să vezi cu câtă bucurie priveau copii pe acel Moș atât de bun și cu câtă dragoste înaintau în spre el când îi striga și cu câtă gingășie mulțumeau la primirea darurilor împărțite de el. Să le fi dat atunci orice lucru scump și n'ar fi prețuit mai mult decât darul primit dela Moș Crăciun, care n'a uitat nici pe unul.

În adevăr a fost o serbare atât de frumoasă încât a mulțumit pe toți. Copiii au plecat fe-

riciți de darurile primite, părinții au plecat ștergându-și lacrimi de mulțumire și binecuvântând, pe acei ce și-au amintit și de năcazul lor, iar noi deasemeni am fost fericiți, știind că prin stăruința noastră am putut descreeți câteva frunți îngândurate și mângăia câteva inimi necăjite.

Și nu putem trece cu vederea prețiosul ajutor ce am primit dela persoanele amintite mai sus și încă odată le rugăm să primească prin graiul nostru mulțumirile cele mai sincere, ce le adresează toți copiii cari s'au împărțit din mărinimia inimei lor.

Din parte-ne dorim ca exemplul lor să fie urmat de câți mai mulți cari înțeleg îndemnul legii noastre creștinești, de a ne iubi și ajuta unul pe altul, căci numai așa ne vom întări și ridica.

Să trăiască toți binevoitorii noștri!

Traian Cionfi,
inv. dir.

Vești bune din comuna Ciuguzel

(jud. Alba)

Viața unui om se poate judeca după faptele lui și mai ales după cele bune. Tot aceste fapte ne fac cunoscut felul de viață al unei comunități sau al unui popor întreg. Faptele bune pentru ca să fie îndeplinite nu cer bogății. Ele cer hărnicie și credință în Dumnezeu. Un sat departe de oraș, departe de calea ferată și cu mijloace de comunicații nu prea ușoare, a fost capabil de fapte mari. Acest sat este Ciuguzelul.

Deoarece locul de închinăciune era vechiu și neîncăpător, în anul 1926 s'a construit o falnică biserică cum nu mai e prin jur. Ea a costat 700,000 Lei. Datoria în întregime a fost achitată numai din repartiții. Nu după mult timp (în anul 1928) acești oameni harnici au hotărât a primi pe noul paroh într'o locuință intradevăr vrednică de numele lor. (Cășile parohiale fiind și ele vechi). Și această casă a costat 235,000 Lei. În mare parte este achitată.

Sfaturile bune, sunt numai decât urmate în această comună. Așa se explică și înființarea unei cooperative sătești.

Dar dragostea sătenilor în credința strămoșească nu se mărginește numai a construi diferite locașuri. Ei au organizat mai multe serate în scop educativ și în folosul exclusiv al bisericii. Am văzut aici jucându-se piese sociale contr'a viciilor și mai ales contra alcoolismului. Numai în aceste din urmă trei luni s'au reprezentat cu deplin succes două piese teatrale.

Credincioșii Ciuguzelului au și fost hărăziți de Dumnezeu cu conducători cari își fac plăcere să-i sfătuiască și să-i îndemne la fapte mari chiar și prin pilde. Imi fac o datorie să le dau numele mai jos.

Este înțeleptul preot *Ion Feldiorean*, destoinic și neobositul învățător *Ion Socaciu* și cantorul *Marin Aron a lui Nicolae*.

Ieronim Pascu,
teolog. abs.

Din munții Apuseni

Pentru d. Minsru al Justiției, ca să tacă dreptate

Am primit la redacție următoarea scrisoare, pe care o publicăm din cuvânt în cuvânt:

„Fiind cetitor al gazetei DVoastre, Vă rog să publicați la foaie cazul meu, cum ași putea și pe ce cale să mă duc la București, să mă întâlnesc cu Domnul Iuliu Maniu, de care azi atâta lume oștează. Să-i cer și eu sfatul, că am 2 contracte la judecătoria de ocol Câmpeni la intabulare. de 6 ani. Am fost la judecătoria, și am întrebat, ce-i cu contractele? Imi spune un domn cu ochilari, că dacă dau 100 Lei de fiecare foaie unde trebuie să mi-se intabuleze, atunci imediat se gata. Fiind om sărac, n'am de unde plăti, fiind că abia am purtat alte spese de până aci.

Poșaga de jos

Moise Popa

Rugăm pe această cale pe dl Ministru al Justiției, să binevoiască a ordona cercetare împotriva funcționarilor de vină, ca să i-se facă dreptate bietului om necăjit.

Această rugare am și trimis-o de fapt la București dlui Ministru și credem că cetitorul nostru Moise Pop nu va mai trebui să bată drumul Bucureștilor pentru această nedreptate.

Foița „UNIRII POPORULUI”.

De-ale tinereții

La nuntă

Hop în loc, să crească soc,
Pe de margini busuioc,
Pe la mijloc floricele
Să nu-i pară mândrii jele
După mamă, după nene (tată),
După frați după surori,
După grădina cu flori.

Pe-o margine de pământ
Merg badea sămănând
Și din gură cuvântând:
„Să te faci grăule mare,
Să rodești sub sfântul soare,
Să te dai la secerat
Ca mândra la sărutat,
Să te dai la pus în clăi
Să te dai si la 'mblătit
Ca mândruța la iubit.

De-aș cânta cum cântă cucu
N'aș umbla vara la lucru;
D'asa cânt cum cântă cioara,
Toată vara cu săpșoara.

Cântă-ți fată cântecul,
Că dacă ti mărita,
Cântecu nu-i mai cânta,
În casă de soacră-ta
În tindă de socru tău
Afară de soțul tău...!

Altele

»Cuculeț de unde vii?»
»Dela târg dela Sibii.
»Tu de mândra ce mai știi?»
Știu bine că-i sănătoasă
Șade la masă și coasă.
Nu știi coasă ori descoasă,
Văd că lăcrămi tot îmi varsă.
Câte lacrimi le-a vărsat,
S'ar face fântână 'n sat,
Fântână cu 3 izvoare,
Cine-a bea din ea să moară.
Și de-a bea vre-un neam de-al meu,
Să-l ferească Dumnezeu.
Și de-a bea vre-unul străin,
Mila Domnului, Amin.

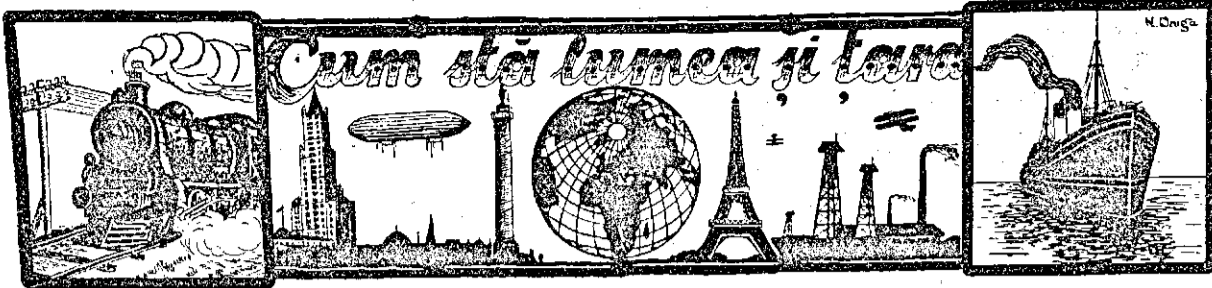
»Măi bădiță păr tăiat,
Astă noapte te-am visat,
Că basmauă ta ce-a nouă
Era ruptă drept în două.»
»Nu, tu mândruțița mea
Nu-i ruptă basmauă mea,

Da-i ruptă inima ta,
Că te temi că te-oi lăsa.»

Bine-a zis, cine a zis,
Că dragostea-i foc nestins
Că și-n mine s'a aprins.
Și mine nu-l poate stânge
Numai badea când mă strânge.

Duce-m'aș și m'aș mai duce,
Dor să nu mă mai apuce,
Duce-m'aș în cale lungă,
Dor să nu mă mai ajungă,
Duce-m'aș și n'ași veni
Să văd cine m'a dori.
De m'ar dori cineva,
Înapoi m'aș înturna.
Și de nu m'a dori nime;
Numai »Dumnezeu cu mine!»

Plânge inima în mine,
Leano, Leano, Lițo fa,
Ca copilul de 3 zile
Leano, Leano, Lițo fa,
Copilul plânge și 'nceată
Leno... (după fiecare sers).
Lumina mea nici odată.
Săraca inima mea
Cum înoată 'n voe roa
Cum înoată și se frânge

S'au otrăvit cu băuturi falsificate

Mor oameni de băutură la București — Negustorii de vinuri și de rachiri pun în vânzare băuturi falsificate cu „spirt metilic” — S'a otrăvit astfel, de curând, o casă întreagă, cu stăpân cu oaspeți cu tot

Băutorii de rachiri și de vinuri nici nu se gândesc ce otrăvuri le luncă uneori pe gât. Orice băutură spirtoasă este otrăvă, căci spirtul sau „alcoolul” el însuși este un mare răufăcător al trupului omenesc. Și este cu atât mai răufăcător, cu cât se bea mai cu plăcere și mai fără măsură. El când se bea face căldură și „corajie”, dar drojdiile lui se pun ca rugina pe inimă, pe ficat, pe mațe, în țevile sângelui și băutorul se trezește după un timp, că a ajuns o ruină, o mașină stricată și hodorogită. Dacă peste tot se mai poate trezi, ca să bage de seamă prăpastia în care a căzut...! Fără să mai pomenim celelalte răutăți pe cari le face beția, ca stricarea casei, a gospodăriei, datoriile, copiii rămași pe uliți și alte nenorociri, cari ies din gâtul nesătul al bețivului.

Inafară de primejdiile pe cari le naște chiar și spirtul sau alcoolul cel curat, făcut din materii bune, ce să zicem despre adevăratele otrăvuri, pe cari, din poftă de câștig și din lăcomie, le vând astăzi unii crășmari fără suflet, cari sunt mai răi și mai ticăloși decât ucigașii de drumul mare...! Că lumea de astăzi s'a stricat foarte rău. Pentru bani și pentru câștig, e în stare să facă și celea mai mari păgânătăți.

Vanzătorii de otravă

Crășmari fără suflet se găsesc pretutindeni. Dar cei mai mulți se găsesc prin orașe, cari își îndoaie oaspeții nu numai cu băuturi

Și n'are gură să strâge.
De-or avea gurița mea
Ar striga cât ar putea,
Rabdă guriță și taci,
Că toate tu mi le faci!

In grădina lui Iuon
Toate pasările dorm,
Numai una n'are somn.
Și zboară din pom în pom,
Și strigă, Iuon, Iuon,
Dă-mi brațele să m'adorm!

»Eu brațele nu ți-oi da,
Că tu ai crenguța ta».

Bucovina

Din Boian

In China flămânzesc 12 milioane de oameni. Foamea îngrozitoare din China a hotărât pe americani să alcătuiască la Washington, capitala Statelor Unite Nordamericane o ligă de ajutorare a înfometăților din China. Această ligă (insoțire) a publicat o dare de seamă din care se vede că în China flămânzesc cam 12 milioane de oameni. Năcazul e că în părțile de țară în cari stăpânește foamea, băntuie într'un mod îngrozitor și ciurma.

„botezate”, ci cu tot felul de balmăjiture frumoase colorate, ca să fie mai ispititoare și să luncă mai ușor. Câte „rozolișuri” și câte vinuri „mohorite” toate sunt bune de aruncat pe pârâu. Chiar și „hotelierii” cei mai tanțoși încă își îndoaie mușterii, adeseori, cu băuturi cari fac dureri de cap și junghiuri prin foale. Că băuturile lor, de multeori, n'au văzut via sau poamele, ori bucatele, cum n'au văzut Târnavele noastre America.

Negustorii de băuturi au găsit însă de curând o răutate și mai mare, fabricându-și vinurile și rachirile cu așanumitul „spirt metilic” sau spirt extras din lemne, care pentru trupul omenesc este o adevărată otrăvă. Bețivilor le place băutura care-i tare, sau care amețește repede, căci altfel spun că beau „apă chioară”. Și apa nici în cisme nu-i bună...! Deci crășmarii și-au zis așa:

— Vă trebuie băuturi tari, bețivilor? Stați că vă dăm noi amețeală. Spirtul de lemn este bun pentru așa ceva, că ăla-i cătran adevărat!

Și așa și este. Spirtul metilic are însușirea că produce nesimțire chiar și întrebunțat numai pe dinafară, la spălări de junghiuri sau de fălci dureroase. Iar turnat în mațe în măsură mai mare, te face nesimțitor cu totul...! Adică așa de bine te amețește, că te trimite plocon pe lumea cealaltă! Dovadă otrăvirile cu băuturi metilice, cari s'au întâmplat de-o vreme încoace la București.

Ospăț de Crăciun cu moarte...

Simion Vescan, intendent (un fel de servitor) al unui internat studentesc din București, strada Carol Davila, s'a socotit să-și facă și el de sărbători un pic de petrecanie la casa lui, cu cunoscuții și cu prietiniile cei mai de aproape. Petrecania s'a început cu închinări și cu voie bună, după obicei. Umblau paharele și se goleau garafele. Noroc vere, să trăiești cumetre! Că viața-i grea și omul sărac arareori apucă și el la o zi mai albă...

Insă pe cât de cu veselie s'a început „omeneala”, pe atât de trist s'a stârșit!

După multe închinări cu vin și cu lichioruri, Lazăr Pleban, unul dintre oaspeții casei, a început să se simtă rău. Ce să fie, măi oameni buni, că mă ia cu jăratec pe la pânțele? Și mă scurmă ca niște ghiare de motan îndrăcit.

— Iacă, n'are ce să-ți fie! Mai trage o dușcă de colea și are să-ți treacă. Hai noroc și să ne fie tot așa, când ne-o fi mai rău...!

Insă lui Lazăr Pleban nu i-s'a făcut mai bine, ci tot mai rău. Dela o vreme s'a plâns că i-a pierit vederea și că nici nu se mai simte de loc. Apoi fără să mai poată zice nimic, s'a întins cât a fost de lung și întins a fost...! A murit, ca lovit în cap de-o măciucă nevăzută.

Al doilea mort de băutură.

Căsenii și ceialalți oaspeți nici n'au avut vreme să-și dea bine seama de ceace s'a în-

tâmpat și se întâmplă a doua nenorocire. Simion Vescan gazda casei, începe să se vaiete, că și el se simte rău. Ceice mai erau teferi, fuga la doctori! Căruța Salvării a și venit curând și l-a transportat pe Simion Vescan la spitalul Brâncovenesc.

Nici nu l-au așezat însă bine în pat și mort a fost și Simion Vescan!

Soția lui Vescan și fiul lor, un tânăr ca de 19 ani, cari încă se ospătaseră împreună cu Lazăr Pleban, au căzut și ei la pat din ospățul de sărbători. Se luptă între viață și moarte, în acelaș spital Brâncovenesc.

Astfel petrecania, e pe cale să se sfârșască cu patru vieți de oameni, dela o singură masă...!

Bineînțeles, că acestea morți și înbotnăviri grabnice au dat de bănuț în cea mai mare măsură și poliția a pornit celea mai aspre cercetări, să se constate, ce fel de băutură s'a băut la Simion Vescan și dela cine era?

Se crede că numai „spirtul metilic” a putut „lucra” atât de grabnic și atât de temeinic, nenorocind atâția oameni.

Învățătura însă poate să și-o tragă oricine, că băutura-i șarpe viclean, care nici nu bănuiești când te mușcă și te dă gata. Deodată chiar, ca pe nenorocirii dela București, ori mai pe rând, pe incetul, dar de ars te arde...!

I. Veghea.

Știri mai noi dela București, spun că Lazăr Pleban și Simion Vescan au murit otrăviți într'adevăr cu spirt metilic. Așa au constatat doctorii cari le-au cercetat măruntaiele. Vești despre otrăviri cu băutură au sosit la București și din alte părți ale țării, semn că și pe aiurea sunt băuturi falsificate cu metil-alcool.

Se ușurează exportul

Noul guvern a făgăduit că va deschide granițele, adică va ușura vămile, ca să aibă vitele noastre căutare și astfel să crească prețurile, și oamenii să nu-și mai prădeze animalele lor pe prețuri de nimica. Scăzându-se vămile, vor veni la noi în țară roiuri întregi de neguțatori, cari vor căuta vitele și le vor cumpăra cu prețuri mai bune decât până acuma.

Aceeaș ușurare de export a făgăduit-o guvernul și față de unele produse, din cari noi avem de întrecut, iar alte țări n'au de loc, ori n'au de ajuns.

Și noua cărmuire vrea să se țină de cuvânt.

Delegația economică a guvernului s'a întrunit de curând la ministerul de industrie și a hotărât nouile scăderi la taxele de export.

Astfel se va reduce vama la scoaterea din țară a următoarelor:

1. Cad sub vamă mai puțină *lemnele de lucru*, scândurile, grinzile, lătunoaiele și orice alți articlii de cherestea.

2. Se reduc taxele de export la *pieile brute*, adică nelucrate. Pieile de vite cornute se reduc dela 10 lei la 6 lei de chilogram. Aceleaș piei sărate, se reduc la vamă dela 15 și 20 lei, la 4 lei kg.

3. Vama la *fasolea* pe care o aduceam noi din străinătate și se plăteau 50.000 la vagon, se șterge. Fasolea se va ieftini.

4. Se scad taxele de export la *cai, la carnea de vite cornute și la porci*. La cai, taxa se scade dela 1000, la 400 lei de cal. La caii mai înalți de 1 m 47 cm, taxa se reduce la 800 lei.

Taxa de export la porci se reduce dela 120 lei la 75 lei de bucată (de cap).

Carnea de vite mari se reduce dela 12,500, la 3000 lei de vagon. (Vitele se taie la graniță și carnea se duce mai departe în ghiță).

La păsări vii, taxa se reduce dela 5, la 2 lei bucată. Păsări tăiate dela 3 lei la un leu de chilogram.

Nu știm încă ce reduceri se fac la exportul vitelor cornute vii.

Bolșevicii siliți de foamete caută împăcuire cu țările vecine

Foametea din Rusia, care crește pe zi ce merge, se pare că îi silește pe bolșevici să fie mai blânzi și să-și mai scoată gârgăunii din cap. Ei n'au nici o țară prietină în lume și așa nu pot nădăjdi să capete bucate de nicăiri. Iar foamea-i mare împăciuitor și bolșevicii nu pot nici ei trăi fără pită și mămăligă. De aceea cearcă și într-o parte și într'alta, să-și facă mână bună, ca la un caz de mare nevoie, să aibă de unde căpăta un codru de pâine.

Mai de curând, sovietele caută a se apropia de Polonia, careia i-au imbiat un fel de înțelegere de pace după contractul cel vestit al lui Kellog. Polonii însă, oameni foarte prevăzători și cu bună socoteală, au răspuns, că ei numai așa fac înțelegere de pace cu bolșevicii, dacă aceștia din urmă vor putea câștiga și iscălitura României pe hârtia de invoială. Căci zic Polonii: Voi sovietelor, vrând pace cu noi, numai așa arătați că aveți gânduri curate, dacă imbiemântul pe care ni-l faceți nouă, îl faceți și celorlalți vecini, în rândul întâi României, care este prietina noastră! Puneți-vă pe picior de pace și cu România și atunci vom vedea ce contract doriți.

Precum vedem, Polonii s'au purtat foarte cavalereste, mai ales că îndată ce a sosit imbiemântul sovietelor la Varșovia, guvernul polonez numai decât a și întrebat la București, la guvernul nostru: Românie, tu ce zici la propunerea sovietelor? Noi numai împreună e bine să stăm de vorbă cu deochiații ăștia de Ruși!

Pe noi însă bolșevicii nu ne au la rânză și se prea poate că atunci nici cu Polonii nu vor putea ajunge la nici o invoială. În orice caz, noi câștigăm, căci avem alături de noi pe Poloni, cari sunt parul de apus în coasta bolșevicilor. Iar dacă Rușii și-or înfrânge rancoarea ce o au asupra noastră, atunci guvernul nostru împreună cu al Poloniei, vor ști să facă o astfel de împăcuire cu sovietele, care să fie spre binele nostru.

Cât fumează un județ din țara noastră într'un an

Magazinul cel mare de tutun din Oradea-mare, publică de curând o socoteală foarte interesantă despre cât tutun și câte țigări s'au petrecut în cursul anului 1928 în județul Bihor. Socoteala arată numeri înspăimântători. Oamenii de astăzi pufăie în vânt, într'un singur județ, zeci și sute de milioane...

În județul Bihor, în anul 1928, s'au vândut în total 216 706 kg. de tutun cu pachetul, în preț de 57.949,704 lei (Aproape aizeci de milioane!)

Țigări groase de foi s'au vândut în preț de 12.822,650 lei. (Aproape treisprezece milioane!)

Țigări subțiri s'au vândut în preț de peste o sută și două milioane lei! Țigări »Naționale« s'au vândut vre-o una sută cincizeci și două milioane!

Socoteala toată arată că s'a vândut în județul Bihor tutunuri, țigări și țigarete în preț de 173.126,454 lei. (Peste 173 milioane!)

Dacă se impart acești bani pe toți locuitorii județului Bihor, cu mic cu mare, se vin câte 250 lei de cap de om! Cum însă copiii și femeile nu fumează, pe oamenii mari se vin câte o mie de lei de cap!

Chibrite s'au vândut 10 milioane de cutii în preț de 20 milioane lei. Foite de țigări în preț de 164 mii lei. Cărți de joc în preț de 1 milion și un sfert. Timbre (ștempele) preț de 30 milioane lei. Polițe sau vecsele s'au vândut de aproape 10 milioane lei!

Să mai zici apoi că oamenii n'au bani!

Guvern de generali în Sârbia

Regele Alexandru a șters constituția și va guverna un timp cu puterea armatei.

Am arătat și noi mai de multeori, că în Iugoslavia stările au ajuns la cuțite. Sârbii nu se pot suferi cu Oroații și cu Slovenii și, din această pricină, se vorbia chiar de o sfășiere a Sârbiei mari.

Ca să pună capăt unor asemenea porniri, regele Alexandru s'a hotărât la un pas foarte îndrăzneț și bărbătesc. A dat calea vechiului guvern dimpreună cu parlament cu tot și a numit o nouă cârmuire, alcătuită din generali și din alți ofițeri înalți.

Totodată a publicat un manifest către țară, că șterge constituția sârbească dela 28 Iunie 1921 și va guverna însuși cu puterea regală. Toate acestea, ca să mântuie Iugoslavia de distrămăre.

Curajul regelui Alexandru a făcut bună impresie chiar la Oroați, cari erau cei mai nemulțumiți cu guvernele de mai înainte. Se crede că Sârbia va avea pace, cel puțin deocamdată.

Celea mai nouă iscodiri

Un neamț se laudă că a iscodit felul de a fabrica sânge, iar un inginer ungur face hârtie din tullei de cucuruz

Zilele noastre sunt a ciudățeniilor și a invențiilor. Te crucești de ce auzi, că au mai iscodit celea minți ale învățaților de tot felul. Mai nouă este invenția unui neamț cu numele *Willstätter* din München, care spune, că lui i-a reușit să fabrice sânge omenesc, având aceleași însușiri și puteri pe cari le are sângele din trupul nostru. De o fi adevărat ce spune neamțul, atunci ca mâne, în cazuri de boli cu lipsă de sânge, doftorii vor avea totdeauna la îndemână câte-o sticlă două de sânge fabricat, pe care îl vor turna în vinele celui bolnav și el se va înzdrăveni ca prin minune! Până atunci însă va trebui să auzim mai întâi că însuși domnul *Willstätter* și-a turnat în vine sânge fabricat de el și că nu l-a luat Sarsailă...

Altă invenție mai nouă, este a inginerului *Dorner* din Budapesta, care a în-

trebuițat la fabricarea hârtiei tullei sau strujenii de cucuruz și cică ar fi căpătat o foarte frumoasă și ieftină hârtie pentru gazete. Această invenție este mai de crezut decât cea a neamțului dela München și mai ușor de realizat. Tullei de cucuruz sunt până-i lumea și dacă din lemn se poate fabrica hârtie, de ce nu s'ar putea fabrica din strujeni?

Ce-or face însă vitele, când vor veni inginerii și le-or lua tullei din iesle? Te pomenești, că răsare alt iscoditor și hrănește vitele cu hârtiel!

Iarnă cu toane

Noi am avut Bobotează cu noroi, iar prin alte țări e greu pământul de zăpezi și de troene...

Iarna din acest an își face de cap. În țară la noi când o dă cu geruri, când cu ploi și cu noroaie. La sfânta zi de Bobotează a fost mai mare rușinea, cum s'ar zice. În loc să umble săniile și să fie râurile înghețate după călindar, mătușa iarnă s'a îmbrăcat într'o haină de batjocură: ici o băltoacă și noroi, colo un petec alb, ca de cămașă de sărântoc. Nici »răciturile« celea strămoșești n'au fost răcături, ci necazuri, că n'au avut cum să se închege după articuș...

Pe aiurea însă, iarna a fost și este mai colțoasă. Scriu jurnalele străine, că prin țările din apusul Europei, între Oroații și Bobotează au căzut nește zăpezi cum nu s'au mai văzut de zeci de ani. În Franța nu pot umbla trenurile de tuiaguri, iar în Spania, de iarna cea cumplită au ieșit lupii de prin codri și s'au năpustit asupra sălașelor omenesci. Haisăii și vânătorii nu mai joiesc să-i alunge.

În țara ungurească, la Budapesta, zăpada este atât de mare, încât cu vagoanele o adună de pe străzi și o scot din oraș. În ajunul Bobotezii a dat însă și pe acolo un vânt cald și neaua topită umflă râurile și pâraiele într'un chip primejdios.

În schimb, în celalalt capăt de lume, în Japonia umblă vânturi cumplite, cari dărâmă sate și orașe. Telegramele vorbesc de sute de morți și răniți. Vapoarele de de pe Marea Galbină sunt în mare primejdie, Vasul cu numele »Toyoto Maru« s'a și scufundat, dimpreună cu vre-o 32 de oameni.

Iarna își face de cap și pe aiurea.

Răscoală în Afganistan

Afganistanul este o țărișoară în Asia, locuită de popoare foarte rămase de lume. Regele acestei țări, *Aman Ulah*, demult își dă silința să-și lumineze supușii și să-i apropie de cultura europeană. Aceștia nu se pot însă desbăra de obiceiurile și de rătăcirile lor. Din această pricină au pornit o răscoală mare, vrând să-și alunge regele și pe curtenii luminați. Mai de curând revoluționarii sălbatici au atacat capitala, dar prin curajul său, *Aman Ulah* a reușit să-și alunge în munți. Răscoala continuă încă și se întâmplă multe vărsări de sânge.

Cutremure de pământ în Bulgaria.

În ziua a doua și a treia de Crăciun au fost din nou cutremure de pământ în Bulgaria. Oamenii au eșit din case și au stat toată noaptea afară, într'un ger mare. Nu s'a dărâmat decât o singură casă la Borisovgrad.

Târgurile săptămânii

Luni, 21 Ianuarie: Asuajul de jos, j. Sălaj; Fechetău, j. Bihor; Lozna Mare, j. Someș.

Mărti, 22 Ianuarie: Ghimeșfaget, j. Ciuc; Crasna j. Sălaj; Baia Mare, j. Sătmăr; Călușer, j. Mureș; Benedicting, j. Someș.

Miercuri, 23 Ianuarie: Ilva mare, j. Năsăud; Siclod, j. Odorheiu; Surduc, j. Someș.

Joi, 24 Ianuarie: Cozmeni, j. Ciuc; Miheșu de Câmpie, j. Cluj; Bățanii Mari, j. Trei Scaune; Timișoara, j. Timiș-Torontal.

Vineri, 25 Ianuarie: Huedin, j. Cluj; Râșnov, Brașov; Brețcu, j. Trei-Scaune; Fântânele, j. Mureș; Săcărâmbu, j. Hunedoara; Aiud, j. Alba; Criș, j. Târnava-Mare; Secușigiu, j. Timiș.

Sâmbătă, 26 Ianuarie: Nu sunt târguri.

Duminică, 27 Ianuarie: Batoș, j. Cluj; Băile Buziaș, j. Timiș; Dumbrăveni, j. Târnava-Mică; Pecica Română, j. Arad.

La fiecare oficiu vor fi cărți de plângeri. Dl. Dr. Al. Vaida-Voevod, ministru de interne a introdus la fiecare oficiu câte o carte de plângere, unde își vor putea oamenii scrie plângerile pe cari le vor avea de spus. Și mai înainte erau astfel de cărți de plângeri, dar nu erau parafate (găurite la mijloc, ca foaia să se poată rupe) nici nu erau sigilate (provăzute cu pecet), așa că inspectorii nu găseau în ele decât foi albe.

A căzut în fântână. Săteanul I. Iacob din comuna Bazos, județul Timiș-Torontal, voind să scoată apă din fântână, a alunecat, și, fântâna nefiind împrejmuțată cu gard, a căzut în ea. L-au scos mort după o jumătate de oră.

Iarăși vrajbă pentru calendarul nou. În vechiul regat credincioșii nu se obișnuiesc nici decum cu noul calendar. Ei cer într-una reintroducerea vechiului calendar. Și mai trist e că înșiși preoții au cerut dela patriarhie ca cel puțin Paștile să fie sărbătorite după vechiul calendar.

Nu putem indeajuns lăuda pe Ardelenii noștri cari deja s'au obișnuit cu noul calendar, despre care știu că este bun, pe când cel vechiu a fost greșit.

Să nădăjduim că noul guvern va ști face regulă și în privința aceasta.

Doă fetițe omorite de tren. Două fetițe de 6—10 ani ale locuitorului Alexandru Zinca din Galați se jucau pe șini în apropierea tunelului Barboși, când a sosit trenul și pe amândouă le-a omorât.

Incăierare cu revolverele într'un sat bănățean. Într-una din zilele de sărbătoare ale Crăciunului țărani din comuna Remetea—Pogănici de lângă Lugoj, ieșeau din cârciumă. Tânărul Ioan Mateia, fiul primarului, s'a luat la ceartă cu Petru Sfărcoci. În toiul schimbului de vorbe Petru Sfărcoci a scos revolverul și a început să tragă asupra lui Ioan Mateia, care atunci a scos și el revolverul și a răspuns tot cu focuri. Auzind primarul că feciorul său se află în primejdie, s'a amestecat în ceartă, a scos și el revolverul și a început a-și apăra feciorul. Au intrat apoi în foc și alți săteni, așa că s'a făcut o bătălie în regulă.

După potolirea focului s'a constatat că au rămas morți pe loc primarul Petru Mateia și cu feciorul său Ioan. Răniți greu sunt sătenii Petru Sfărcovici, Ion Sfărcovici și Petru Dragoi cari au fost duși la spitalul din Lugoj.

Și la Berlin se întinde boala spaniolă. Boala spaniolă bântuie și în Berlin. Până acuma sunt ocupate 23 mii de paturi în spitale de către oamenii mai săraci. Cei mai bogați zac acasă. Boala este foarte lipicioasă, dar deocamdată nu se pare primejdioasă.

Nu injura. Un căraș ducea lemne de foc în curtea unei case de orfani din Graz (Austria). Intrând în curte, i-s'au potignit caii și el a început a injura într'un mod cât se poate de grosolan. Orfanii au rămas foarte supărați auzindu-l, și s'au hotărât să-l roage, să nu mai injure. Venind țaranul cu al doilea car de lemne, o copilă s'a dus la el și i-a zis: „Bade dragă, dacă nu te superi, ași avea o rugare“. „Spune dragă“, fu răspunsul țaranului. „În numele tuturor orfanilor te rog, să nu mai injuri, că e păcat“. Țaranul a roșit ca răcul, n'a mai zis nimica, dar în curtea casei de orfani n'a mai injurat.

O biserică zidită dintr'un singur arbore. Într'un sat din California (America) cu numele Santa Rosa, credincioșii au zidit de curând o biserică de lemn din trunchiul unui singur copac. Biserica este de 30 metri de lungă, de 20 de lată, și are un turn de 30 de metri. Și, minunea minunilor, s'au folosit numai 2 din 3 părți a copacului, așa că din partea rămasă își pot ridica și casă parohială.

Cât s'a furat în anul trecut. Aflăm în ziarul „Lupta“ dela București următoarele: Fabricile de spirt din Treiscaune și Ciuc au păgubit statul cu 360 milioane. S'a furat dela Monitorul Oficial 80 milioane, dela farmacia centrală a armatei 60 milioane, dela stația Focșani 6 milioane 400 mii, dela stația Brăila 5,058,525, dela divizia a șaptea 4,474,830, dela regimentul 10 Călărași 4,517,643, dela ministerul de externe 3,137,978, din magazinele armatei dela Focșani 3,200,000, dela divizia opta Cernăuți 2,340,000, dela regimentul de jandarmi din Constanța 3,986,282 și așa mai departe încă vreo 15 furturi tot mai mari de câte un milion, Guvernul, de astăzi va trebui să ia măturoiul cel mare, ca să scape țara de toți hoții căți s'ar mai afla pe scaunele atâtor officii de stat...

Moartea unui artist, bun creștin. Zilele trecute a murit la Câmpulung unul dintre cei mai mari artiști (teatraliști) ai țării. Trupul lui neinsuflit a fost dus la București și înmormântat acolo, petrecându-l la groapă mii de oameni. Preotul care l-a împărtășit înainte de moarte a declarat că de mult n'a văzut un așa suflet curat și creștin, care a cerut el însuși să fie împărtășit cu sfintele taine.

O familie întregă strivită de tren. În apropiere de Chicago (Statele Unite Nord-americane) un tren accelerat a lovit un automobil, în care se afla o familie compusă din 6 membrii. Toți cei șase au murit, iar automobilul a fost strivit cu totul.

Casarul unei bănci din Galați a furat 5 milioane lei. Banca Chrissoveloni din Galați avea funcționari mai mult greci. Casarul băncii a fost Nae Tamvachis, care stătea lângă coașa cu bani încă din 1925. Zilele trecute Tamvachis, dimpreună cu un alt coleg al lui, și acela grec, a luat-o la sănătoasa. Pe când au dat de veste directorii băncii, era prea târziu, pentru că lipsiau din casă 5 milioane lei. Au chemat poliția, dar nici poliția n'au mai putut fi de nici un ajutor că grecii dracului au luat-o la sănătoasa, și încă spre Bulgaria.

Plutonier de jandarmi junghiat de lucrători. Plutonierul de jandarmi Dumitru Jegea, care fusese șef de post la Lupeni, s'a

întors acolo ca să-și mute mobilele din casă la noua sa reședință.

Observându-l în gară câțiva muncitori, pe cari îi bătuse crunt după adunarea dela Alba-Iulia, l-au atacat și rănit grav cu ciomegele. Unul din muncitori i-a bătut cuțitul în spate, atingându-i plămâni. Plutonierul a fost dus la spital, iară muncitorii arestați.

† **Hermia Cămplian născ. Ladoșan,** preoteasa din Jăbenița, j. Mureș, după un morb scurt, împărtășită cu sf. taine ale muribunzilor, a încetat din viață, Mercuri, în 2 Ianuarie a. c. ora 8 dimineața în al 70-lea an al vieții, și al 53-lea an a fericitei sale căsătorii.

Dormi în pace suflet bun.

† **Ioan Cămplian,** paroh gr. cat. în Jăbenița, după un morb greu, împărtășit cu sf. taine ale muribunzilor, a încetat din viață, Vineri, în 4 Ianuarie a. c. ora 6 dimineața, în al 79-lea an al vieții al 53-lea al preoției sale.

Dormi în pace suflet bun.

† **Aurel Hirlean,** învățător tinăr, în vârstă de 20 ani, după o scurtă și grea boală a încetat din viață în comuna Gligorești, jud. Turda. Il plâng cu mare jale iubii săi părinți, pe cari nemilostiva moarte i-a lipsit atât de timpuriu de scumpul lor fiu. Dumnezeu să-i mângâie, iar celui repausat să-i dea odihnă ușoară!

Tipicul săptămânii

20 Ianuarie 1929. Duminică Vameșului și a Fariseului.

Sâmbătă seara Inșeratul Mare: la Doamne strigat-am... 7 stihuri din Octoihul învierii vers 8 și 3 stihuri din Triod vers 1: „Să nu ne rugăm ca fariseul...“

„Atotfăcătorule Doamne... Mărire din Triod și acum a Născ. din Octoih v. 8. Intrat. Lumină lină... Prohimenul zilei. Ectenie după. „Învrednicește-ne Doamne... Ectenia... Stihovna învierii cu mărire din Triod și acum a Născătoarei de Dumnezeu, a învierii. Acum dimiți pe servul tău... Sfinte Dumnezeule... Tatăl nostru... Troparul învierii și al Născătoarei vers 8, deslegarea.“

Duminică dimineața la Mănecat: Ect. mare. Dumnezeu e Domnul... Troparele ca și seara. Ect. mică, stihologiile învierii. Troparele mari ale învierii. Ectenia mică. Ipacoiu. Antifoane, treptele v. 8. Toată suflarea... Evanghelia învierii XI. Invierea lui Hristos... Psalm 50. Mărire v. 8 „Ușile penitenții... Și acum. „Cărările mântuirii... Indură-te spre mine... cu stihirea „La mulțimea faptelor mele. Rugăciunea preotului.“

Catavasiile: „Deschide-voi gura mea. După a 3 sedealna din Triod cu condacul și icosul Triodului. După a 6 condacul și leosul învierii. „Mărește suflete al meu“... se cântă. Luminătoarea XI a învierii cu mărire și acum, luminătoarele din Triod. La laude 4 stihuri a învierii din Octoih și 4 din Triod vers 1 Mărire v. 8. „Pe Fariseul“... și acum Prea binecuvântată ești... Doxologia mare. Troparul „Inviat-ai din mormânt“...“

Liturgia Sf. Ioan Gurădeaur. Apostolul către Timoteu cap 3 st. 10 p. 154. Evanghelia dela Luca cap. 18 st. 10 pag. 138.

Luni, 21 Ianuarie 1929, amintirea cuviosului Părintelui nostru Maxim

Mărturisitorul și a sf. Martir Neofit, (zi săptămânală cu 2 af. de rând afară de sârb. rânduiala la slujba de obște în Mineiu la un cuvios și la un Martir).

Duminică seara Inerat comun. Binecuvântarea preotului, ps. 103, ectenia mare, Doamne Strigat-am 6 stihiri 3 dela un cuvios și 3 dela un martir pe vers 4, mărire și acum dela martir ori dela cuvios. Lumină lină... Prochimenul zilei și îndată „Invrednicește-ne Doamne... Ectenia, Stihovna vers 8 a învierii din Octoih. „Acum dimiți... Sfinte Dumnezeule... Tatăl nostru... Troparul Ingerilor „Arhistrategi ai oștitor cerești... ectenia „Să zicem toți din tot sufletul... Deslegarea.

Joi, 24 Ianuarie 1929 (sărbătoare națională). Infăptuirea României.

La sf. liturgie în ectenia mare dela început când se amintește M. S. Regele se cântă „Trăiască Regele“. După Inerat. Troparul „Măntuiește Doamne poporul tău... Mărire celce te-ai înălțat pe cruce... și acum „Solitoare înfricoșată... (vezi în Octoihul mic pag. 15). Apostolul Sâmbetei VIII după Rusalii sau a zilei, Evanghelia Sâmbetei XIII după Rusalii sau a zilei. La ectenia de după evanghelie la amintirea Regelui se cântă „Trăiască Patria... Înainte de „fie numele Domnului binecuvântat... se cântă Doxologia Mare.

Băgare de seamă! În zilele săptămânale 21—26 versul de rând este vers 8, iar Apostolii și evangheliile sunt cele din săptămâna Vameșului și a Fariseului. În această săptămână Miercuri și Vineri este hârț (deslegare de post).

Inrăurirea vremii asupra viețuitoarelor

Vremea nu e totdeauna într'o formă. E schimbăcioasă: odată e cald, altădată e frig, odată e secetă mare, altădată e umezeală și negură și iarăși odată e lumină strălucitoare, iar altădată e întunec ca în mormânt. Așa că zicala: »schimbăcios ca vremea« nu e lipsită de adevăr.

Schimbarea vremii are mare înrăurire asupra pământului și această înrăurire trece și asupra viețuitoarelor de pe pământ. Le ajută să crească și să se desvoalte, ori le împiedecă în creștere și le face să se prăpădească.

I. Căldura și frigul. La căldură orice corp se lărgeste. Animalele din ținuturi călduroase sunt mari, dar au corpul plin cu tot felul de viermi. În ținuturi friguroase animalele au corpul curat. Oamenii, cari trăiesc în ținuturi friguroase, mănâncă mai mult ca și cei din ținuturi călduroase. Iarna se mănâncă mâncări mai grase decât vara.

Iarna aerul este mai des și corpul are trebuință de căldură mai multă, din cauza aceasta plămânii lucrează mai cu putere; pe când vara aerul este mai rar, căldură trebuie mai puțină și lucrarea plămânilor încă e mai slăbită.

Inrăurirea vremii asupra plămânilor se poate vedea mai ales la animalele aduse dintr'un ținut mai călduros într'un ținut mai friguros. Acestea animale mai totdeauna se îmbolnăvesc de plămâni și mor.

La frig, răunchii încă lucrează cu putere mai mare, de aceea și udul este mai mult. La căldură lucrează mai tare ficatul, de aceea fierea se scurge mai din abundență.

Căldura mărește asudarea. Sudorile negrilor din Africa miroasă greu.

Iarna, laptele e mai puțin și mai lipsit de unt; pe când vara e mai untos.

Animalele din ținuturile călduroase sunt leneșe, abia se mișcă, iar oamenii au adeseori sgârciuri. Pielea încă este mai groasă. În Africa și India animalele n'au lână subțire și mătăsoasă. Oile merinos duse în Africa își pierd lână și le crește pe corp păr aspru.

Atât în ținuturi călduroase, prin Africa și insula Iava, cât și în ținuturi friguroase caii rămân mici.

II. Seceta și umezeala. Aerul poate să fie uscat sau plin cu vapori de apă.

În aer uscat asudarea e mai mare și cojirea pielei este mai deasă.

Când este umezeală, pielea sbea multă apă. Pe vreme umedă, animalele se udă mai mult, cași pe vreme săcetoasă. Udul e mai mult chiar și decât apa pe care au beut-o.

Dintre animalele de casă, nu prea pot suferi umezeala iepurii de casă, caprele și oile. Caii și vitele cornute pot suferi umezeală mai puțină, iar porcilor le place umezeala. Se spune, că porcii, crescuți în ținuturi umede, n'au carne așa gustoasă, ca și cei crescuți în ținuturi săcetoase. Umezeala mai îndelungată împuținează lână. După o iarnă ploioasă și umedă, se tunde mai puțină lână de pe oi, ca și după o iarnă săcetoasă.

III. Vântul încă are înrăurire asupra viețuitoarelor.

Liniștea deplină nu-i prea plăcută pentru animale. Aerul prea liniștit e încărcat cu multe materii stricăcioase, cari împiedecă lucrarea plămânilor și a pielei. Asudarea e mare și evaporarea sudorii nu se poate face.

Vânturile mari și furtunile încă împiedecă respirația. Afară de aceea pot să aducă multe materii stricăcioase pentru corpul animalelor.

Crivățul nostru este rece, de aceea mărește lucrarea plămânilor și grăbește curgerea sângelui prin vine. Aduce însă și multe boale de plămâni și de gât. Vânturile dela miază-zi sunt umede și aduc ploaie. Acestea slăbesc corpul animalelor.

Mai stricăcioase sunt vânturile cari suflă din spre ținuturile mlăștinoase.

Când începe să bată vântul *Sirocco* din Italia, Grecia și Sicilia, ori vântul *Solano* din Spania, peștii se moleșesc în apă, pasările zboară încet pe deasupra pământului, câinii urlă, vitele încep să mugească, porcii fug și scurmă în pământ, iar oile se strâng grămadă și stau cu capul plecat la pământ.

IV. Lumina și întunerecul. Plantele crescute la întunec se îngălbinesc. Florile nu se desvoaltă și semințele sunt mici.

Viermii, cari trăiesc în pământ, la întunec sunt albi, ori de culoare mai deschisă. Animalele din ținuturi mai călduroase cu soare mai mult, au colorii mai strălucitoare. Aceleași animale au iarna colorii mai deschisă, iar vara sunt de colorii mai închisă.

Broasca verde, dacă stă la soare devine sură. Pasările călătoare când pleacă din ținuturile mai călduroase dela miazăzi, au colorii mai închisă, iar când se întorc din ținuturile mai răcoroase dela miază-noapte au colorii mai deschisă.

Cu cât omul este mai aproape de ecvator-brăul pământului —, cu atât are pielea mai neagră. Negrul din Africa, când se naște, are pielea roșie. Dacă crește, se îngrește. Fața și mâinile arse de soare se

îngreșc. Cel închis într'o temniță, este palid, pielea îi este uscată, iar oasele îi slăbesc.

Animalele ținute la întunec se îngrășă mai bine. De aceea porcii puși la îngrășat se țin în cotețe întunecoase. Galițele închise în cotigare încă se îngrășă foarte bine. Animalele de jug însă trebuie să aibă lumină multă. Dacă n'au lumină, slăbesc și se îmbolnăvesc.

V. Aerul stricat și negura. Adeseori aerul e plin cu tot felul de gazuri. Acest aer îngreunează lucrarea plămânilor. Gazurile tari de pucioase și amoniac, cari se ridică din gropile cu gunoi și cu tot felul de murdării, atacă plămânii, nasul și ochii și pot pricinui chiar și orbire.

Negura încă e nesănătoasă, mai ales dimineața și seara. În vremuri cu negură mare, animalele trebuie ținute închise în grajd. La pășune nu trebuie lăsate până nu se ridică bruma și negura.

Negura poate să vină din ținuturi depărtate și pricinuește boale de gât și de plămâni.

Ioan Popu-Câmpeanu

Trăinicia lemnelor tăiate

Economii, pădurarii, zidarii și toți aceia cari au de lucru cu lemne, știm, că sunt mai trainice lemnele, cari se taie iarna, când nu mai umblă suc prin ele, decât lemnele, cari se taie vara, primăvara sau toamna.

Se poate dovedi aceasta cu următoarea încercare: Se taie patru brazi, sănătoși, crescuți în același fel de pământ. Unul se taie în Decembrie, al doilea în Ianuarie, al treilea în Februarie și ultimul în Martie. Din acești brazi se pregătesc scânduri lungi de 10 m., late de 7½ cm. și groase de 1 c. m. Se pun pe stâlpi și se încarcă cu greutate, pentru a se vedea cât sunt de tari. Scândurile pregătite din lemnele tăiate în Decembrie sunt celea mai tari. Cele făcute din lemnele tăiate în Ianuarie sunt de 12 ori mai slabe ca celea din lemnul tăiat în Decembrie. Celea făcute din lemnul tăiat în Februarie sunt de 20 ori și celea făcute din lemnul tăiat în Martie sunt de 38 ori mai slabe ca și celea din lemnul tăiat în Decembrie.

Brazi tăiați în diferite vremuri, se folosesc pentru pari. Parii se bat în pământ până la adâncime de 1 m. Și acei pari, cari s'au pregătit din brazii tăiați în Martie, după 3—4 ani s'au putrezit.

Tulpinele de brad, tăiate în Decembrie și îngropate în pământ, rămân întregi și sănătoase chiar și după 16 ani, pe când tulpinele de brad tăiate în Martie, după 8 ani se putrezesc cu totul.

Din aceiași brazi s'au făcut scânduri de podele în grajd și scândurile din brazii tăiați în Decembrie au ținut 6 ani, iar celea făcute din brazii tăiați în Februarie, în anul al treilea au trebuit înnoite.

Obedele de roată pregătite din lemnul de fag tăiat în Decembrie și după o folosire de 6 ani sunt tot bune, pe când obedele pregătite din fagul tăiat în Februarie, încă în anul al doilea de folosire s'au stricat.

Acelaș lucru se poate vedea și la stăjar. Din patru stăjari tăiați în Decembrie, Ianuarie, Februarie și Martie s'au tăiat roțițe mici pe marginea cărora s'a bătut tinichea, pregătindu-se în chipul acesta mai multe tiere cu fundul de lemn. În tiere s'a

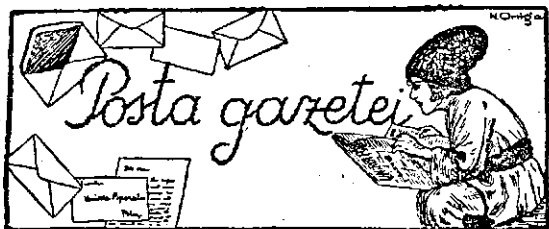
pus apă. Din tierul cu fundul de lemnul tăiat în Decembrie, apa nu s'a scurs de loc. Din fundul tierului pregătit din lemnul tăiat în Ianuarie, după 24 de ceasuri au început să se scurgă câți-va picuri. Iar prin fundul tierului pregătit din lemnul tăiat în Februarie, după 48 de ceasuri toată apa s'a scurs. Prin fundul tierului pregătit din lemnul tăiat în Martie, în vreme de 2 ceasuri și jumătate s'a scurs toată apa, fără să mai rămână un picur.

Când se fac butoaiele, trebuie să se țină seamă de acest lucru și roate doagele trebuie să fie pregătite numai din lemn tăiat în Decembrie.

Chiar și lemnele, cari se întrebunțează pentru foc, încă dau căldură mai multă acelea, cari s'au tăiat în Decembrie, decât acelea cari s'au tăiat în Februarie sau Martie.

Lemnele tăiate vara, nu încălzesc aproape de loc.

Deci celea mai trainice lemne sunt celea tăiate în Decembrie. Iar lemnele tăiate vara nu sunt bune nici de lucru, nici de foc.

Mai multora. — Ni-s'au plâns o mulțime de cetitori, că n'au primit nici până astăzi numărul de sărbători al foii noastre. Faptul acesta ne întristează peste măsură, mai vartos că noi am trimis gazetele încă Joi înainte de Crăciun, în 20 Decembrie! Se vede treaba, că s'au găsit oameni ticăloși, cari să lăcomească la foile altora și au jefuit pe cei ce aveau dreptul să le primească. Ne vom plânge la Direcțiunea Generală a Poștelor, să-și îndrume funcționarii, să fie mai cu grijă la împărțirea foilor pentru cari noi plătim taxele legiuite de porto..!

Și iarăș am mai primit o plânsoare, că ni-s'au cerut numeri de probă și nu i-am trimis înștiințăm pe toți binevoitorii noștri cari ne-au cerut astfel de numere, că noi am trimis peste o mie de exemplare, însă cererile au fost mult mai mari decât am gândit! La câte adrese s'au ajuns, am trimis, la celelalte vom trimite de aci înainte!

Noi ne dăm toată silința să mulțumim pe toți binevoitorii și prietiniții gazetei noastre, iar dacă se întâmplă uneori de nu putem numai decât: ce se amână nu se trece!

Traian Cionfi. Am primit 180 lei. Abonament pe 1928.

Oltean Vasile, G. Am primit cei 90 lei, de cari ne întrebați. Abonamentul plătit până la 31 Dec. 1928

Simion Polverejan. Am primit abonamentul pe 1928, lei 180.

Horoiu C. Birou. Am primit 180 lei. Mai restăți încă 180 lei pe 1928.

Remus Brustur. Am primit 360 lei, abonamentul pe 1928 și pe 1929.

Ilie Bob. Am primit 300 lei. Mai restăți încă 152 lei pe 1928.

George Bozocia. Am primit 500 lei, din cari am trecut pe 1926 lei 156, pe 1927 lei 180, iar pe 1928 lei 170.

Redactor: IULIU MAIOR.

Citiți „Unirea Poporului“.

Prețurile de abonament pe 1929

Cu numărul de față deschidem abonament nou la „Unirea Poporului“. Suntem gazetă veche și îndeajuns de cunoscută, așa că nu mai trebuie să ne recomandăm deosebit. De zece ani de zile propovăduim neîntrerupt cuvântul evangheliei și dragostea de neam și de țară. Poporul ne înțelege și ne arată cea mai curată dragoste. Ca să putem însă răzbi mai departe prin noianul greutăților de tot felul, rugăm pe iubii noștri cetitori să nu uite a ne trimite din bună vreme plata foii, căci noi alte ajutoare și fonduri nu avem de nicăiri. Plata foii:

Pe un an întreg	180 Lei
Pe jumătate de an	90 „
Pe trei luni	45 „

In America pe un an 2 dolari. In Jugo-Slavia 100 de dinari. Pentru alte țări străine 300 Lei.

Banii se trimit la adresa: „UNIREA POPORULUI“ Blaj.

No. 6—929

Concurs

În conformitate cu hotărârea conziliului comunal, publicăm concurs pentru completarea postului de casier comunal.

Retribuția anuală de 6000 Lei. Postulanții vor depune și garanția prevăzută în Art. 96 din legea pentru unificarea administrativă.

Cererile cu actele justificative se vor înainta primăriei comunale până la 1 Februarie 1929.

Cergăul-mare, la 2 Ianuarie 1929.

Primar: Ioan Răcuciu
Notar cercual: Liviu Pop

(655) 1-1

Primăria comunei Tătărlăua

No. 624—928

Publicațiune de licitație

Dupăce licitațiunea fixată pe 21 Decembrie 1928, pentru exarendarea cârciunei comunale a comunei Tătărlăua, a fost fără rezultat, se publică o nouă licitațiune, care se va ține la 21 Ianuarie 1929 la ora 2 p. m.

Tătărlăua, la 28 Decembrie 1929.

Notar: M. Kelemen
Primar: Niculae Banea

(654) 1-1

Casă de vânzare

O casă de cărămidă cu 2 odăi, grădină mare, culină de vară și șopru, se vinde din mână liberă. Cererile pe adresa:

Ioan Staicu,
BLAJ, în Hulă cojocar.

(649) 2-3

Nr. 1607—1928.

Concurs

Se deschide concurs pentru completarea postului de casier la comuna Crăciunelul de jos. Retribuția anuală de 6000 lei.

Reflectanții vor depune garanția prevăzută de art. 96 din legea pentru unificarea administrativă. Cererile cu actele justificative se vor înainta Notariatului Bucurdea grănoasă, cel mai târziu până la 30 Ianuarie 1929.

Notariatul Bucurdea grănoasă

(653) 1-1

Cetiți cu toții!

O carte de petrecere și de învățatură e cel mai bun prieten în casa omului. Cetiți cu toții cartea „Stana“, în care se povestesc năcazurile, suferințele și ajungerea la pace ale unui om întors nenorocit din războiu, și felul cum l-a pedepsit nevastă-sa care nu i-a purtat credință.

Cartea e scrisă de cunoscutul povestitor ardelean Dl. I. Agârbiceanu. O puteți avea, trimițând prețul ei de lei 60 și alți 20 lei pentru trimiterea recomandată, la „Ardealul“ — Cluj, str. Memorandului 22. Scrieți adresa citeț. — Toți știutorii de carte să o citească!

(650) 2-3

Către Români din America

Rugăm pe frații noștri din America de Nord, cari cunosc pe d. Vasile Roșca, născut în comuna Vesa de lângă Blaj și plecat în America de mulți ani, despre care îndurerații săi părinți nu mai știu nimica, să facă bine să ne scrie nouă, la foaie, ce adresă are astăzi? Mai pe urmă era în Erie Pa, și a fost și soldat pe front, în armata americană. Cei ce știu ceva despre dânsul și ne scriu, fac un mare bine părinților lui bătrâni.

Foala „Unirea Poporului“

(652) 2-3